

Dosarul nr. 3ra-34/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana (jud: A. Ojoga)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol)

D E C I Z I E

22 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând recursul depus de către Lidia Plopa și Raisa Condrea,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de
către Lidia Plopa și Raisa Condrea împotriva Cooperativei de Construcție a Locuințelor
nr. 175 și Grigore Crețu cu privire la obligarea eliberării informației,
împotriva deciziei din 11 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
admis apelul declarat de Cooperativa de Construcție a Locuințelor nr. 175, reprezentată
de avocatul Gabriela Kornaker (Șoronga), a fost casată hotărârea din 21 iunie 2018 a
Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana și a fost emisă o hotărâre nouă de respingere a
acțiunii,

c o n s t a t ă:

La data de 20 martie 2018, Lidia Plopa și Raisa Condrea au depus cerere de
chemare în judecată împotriva Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr. 175 și
Grigore Crețu cu privire la obligarea eliberării informației.

În motivarea acțiunii reclamantele au indicat că sunt membri ai Cooperativei de
Construcție a Locuințelor nr. 175, statutul căreia a fost înregistrat la Camera Înregistrării
de Stat la 11 aprilie 1995.

Conform pct. 52 din statutul cooperativei, membrii CCL sunt obligați să acopere
cheltuielile privind administrarea casei de locuit și exploatarea blocului locativ în
mărimea stabilită de adunarea generală a membrilor cooperativei. Necâtând la prevederile
enunțate, tarifele, plata și datele privind serviciile prestate se stabilesc la discreția
pârâtului Grigore Crețu, președintele CCL-175 sau prin hotărârile conducerii
cooperativei, nefiind adoptate de adunarea generală și care nu sunt aduse la cunoștința

membrilor cooperativei.

Au invocat că la 05 februarie 2018, în calitate de membri ai CCL-175, s-au adresat cu cererea nr. 363, prin care au solicitat cooperativei eliberarea copiilor de pe procesele-verbale ale ședințelor conducerii, prin care au fost stabilite tarife/plăți pentru impozit pe pământ, verificarea sistemului de încălzire, serviciului de gestiune – pentru anii 2013-2018; copiilor de pe facturile de plată sau alte acte ce confirmă încasarea și plata de către CCL-175 a impozitului pe pământ pentru anii 2013-2018; copiilor de pe procesele-verbale ale ședințelor CCL-175 privind stabilirea salariului pentru personalul cooperativei (președinte, contabil, electrician, lăcătuș, măturători, femeia de serviciu ș.a) pentru anii 2016, 2017, 2018.

Prin răspunsul nr. 1006 din 19 februarie 2018, recepționat de către reclamante la 21 februarie 2018, administratorul CCL-175 Grigore Crețu nu le-a eliberat niciun act din cele solicitate, doar le-a explicat modul de calculare a impozitului pe pământ, a taxei pentru verificarea sistemului de încălzire, serviciului de gestiune și a salariului pentru personalul cooperativei, astfel fiindu-le refuzată neîntemeiat eliberarea actelor solicitate, îngrădindu-le dreptul de acces la informație.

Consideră că CCL-175 este furnizor de informații în sensul Legii privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000 și prin urmare, era obligată să asigure informarea activă, corectă și la timp a cetățenilor asupra chestiunilor de interes public și asupra problemelor de interes personal, să garanteze liberul acces la informație și să respecte termenele de furnizare a informației, prevăzute de lege.

Au solicitat recunoașterea ca fiind neîntemeiat a refuzului CCL-175 privind eliberarea actelor și informațiilor solicitate prin cererea nr. 363 din 05 februarie 2018 și obligarea CCL-175 să elibereze copii autentificate de pe procesele-verbale ale ședințelor conducerii, prin care au fost stabilite tarife/plăți pentru impozit pe pământ, verificarea sistemului de încălzire, serviciului de gestiune – pentru anii 2013-2018; copii de pe facturile de plată sau alte acte ce confirmă încasarea și plata de către CCL-175 a impozitului pe pământ pentru anii 2013-2018; copiile de pe procesele-verbale ale ședințelor CCL-175 privind stabilirea salariului pentru personalul cooperativei (președinte, contabil, electrician, lăcătuș, măturători, femeia de serviciu ș.a) pentru anii 2016, 2017, 2018, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 21 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, acțiunea depusă de către Lidia Plopa și Condrea Raisa a fost admisă și a fost recunoscut neîntemeiat refuzul CCL-175 de a elibera Lidiei Plopa și Raisei Condrea copiile solicitate prin cererea nr. 363 din 05 februarie 2018. A fost obligată CCL-175 să elibereze Lidiei Plopa și Raisei Condrea copiile autentificate de pe procesele-verbale ale ședințelor conducerii, prin care au fost stabilite tarife/plăți pentru impozit pe pământ, verificarea sistemului de încălzire, serviciul de gestiune – pentru anii 2013-2018; copii de pe facturile de plată sau alte acte ce confirmă încasarea și plata de către CCL-175 a impozitului pe pământ pentru anii 2013-2018; copiile de pe procesele-verbale ale ședințelor CCL-175 privind stabilirea salariului pentru personalul cooperativei (președinte, contabil, electrician, lăcătuș, măturători, femeia de serviciu ș.a) pentru anii 2016, 2017, 2018. A fost încasată din contul CCL-175 în beneficiul Lidiei Plopa suma de 150 de lei cu titlu de

cheltuieli de asistență juridică și în beneficiul statului suma de 100 de lei cu titlu de cheltuieli pentru judecarea cauzei.

Prin decizia din 11 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de CCL-175, reprezentată de avocatul Gabriela Kornaker (Șoronga), a fost casată integral hotărârea din 21 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana și a fost emisă o hotărâre nouă, prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La data de 09 septembrie 2019 Lidia Plopa și Raisa Condrea au depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 11 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău și menținerea hotărârii din 21 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana.

În motivarea recursului au reiterat circumstanțele de fapt și de drept indicate în cererea de chemare în judecată.

Consideră că decizia instanței de apel este neîntemeiată și ilegală, fiind emisă cu încălcarea esențială și aplicarea eronată a normelor de drept material. De asemenea, instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele administrate și circumstanțele cauzei.

Au indicat că este eronată concluzia instanței de apel precum că CCL-175 nu este furnizor de informații, or, conform art. 5 alin. (2) lit. c) din Legea privind accesul la informație, furnizori de informații, adică posesori ai informațiilor oficiale, obligați să le furnizeze solicitanților în condițiile prezentei legi, sunt: persoanele fizice și juridice care, în baza legii sau a contractului cu autoritatea publică ori instituția publică, sunt abilitate cu gestionarea unor servicii publice și culeg, selectează, posedă, păstrează, dispun de informații oficiale.

Prin urmare, au afirmat că CCL-175 este furnizor de informații în temeiul art. 5 alin. (2) lit. c) din Legea privind accesul la informație, care prin organele sale de conducere adoptă hotărâri obligatorii pentru toți membrii cooperativei și prestează servicii publice de gospodărie comunală, fiind obligată să ofere accesul liber al cetățenilor la informația oficială deținută.

Recurentele au remarcat că informația solicitată prin cererea nr. 363 din 05 februarie 2018 se încadrează în categoria informațiilor oficiale, aflate în posesia și la dispoziția intimă, fiind solicitate acte concrete în baza cărora Grigore Crețu, președintele CCL-175 calculează și încasează plățile pentru serviciile comunale și cele necomunale.

La data de 18 noiembrie 2019, Lidia Plopa a depus recurs suplimentar, anexând copiile hotărârilor instanțelor de judecată pronunțate în cadrul unor cauze similare, potrivit cărora cooperativele de construcție a locuințelor și asociațiile proprietarilor de locuințe privatizate sunt furnizori de informații în sensul Legii privind accesul la informație.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor

examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: casează integral decizia instanței de apel și restituie cauza instanței de apel dacă, în baza limitelor stabilite de lege ale examinării recursului, nu poate adopta o soluție finală în acest caz.

Studiind materialele dosarului, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a casa integral decizia instanței de apel și a restitui cauza instanței de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) lit. c), (4) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească a interpretat în mod eronat legea.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din suportul probator prezent la materialele cauzei rezultă că, prin cererea nr. 363 din 05 februarie 2018 Lidia Plopa și Raisa Condrea au solicitat CCL-175, în temeiul Legii privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, eliberarea copiilor de pe procesele-verbale ale ședințelor conducerii, prin care au fost stabilite tarife/plăți pentru impozit pe pământ, verificarea sistemului de încălzire, serviciului de gestiune – pentru anii 2013-2018; copiilor de pe facturile de plată sau alte acte ce confirmă încasarea și plata de către CCL-175 a impozitului pe pământ pentru anii 2013-2018; copiilor de pe procesele-verbale ale ședințelor CCL-175 privind stabilirea salariului pentru personalul cooperativei (președinte, contabil, electrician, lăcătuș, măturători, femeia de serviciu ș.a) pentru anii 2016, 2017, 2018 (f.d. 12).

Prin răspunsul nr. 1006 din 19 februarie 2018, administratorul CCL-175 Grigore Crețu le-a explicat modul de calculare a impozitului pe pământ, a taxei pentru verificarea sistemului de încălzire, serviciului de gestiune și a salariului pentru personalul cooperativei (f.d. 13-14).

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii, a recunoscut neîntemeiat refuzul CCL-175 de a elibera Lidiei Plopa și Raisei Condrea copiile solicitate prin cererea nr. 363 din 05 februarie 2018 și a obligat CCL-175 să elibereze Lidiei Plopa și Raisei Condrea copiile autentificate de pe procesele-verbale ale ședințelor conducerii, prin care au fost stabilite tarife/plăți pentru impozit pe pământ, verificarea sistemului de încălzire, serviciul de gestiune – pentru anii 2013-2018; copii de pe facturile de plată sau alte acte ce confirmă încasarea și plata de către CCL-175 a impozitului pe pământ pentru anii 2013-2018; copiile de pe procesele-verbale ale ședințelor CCL-175 privind stabilirea salariului pentru personalul cooperativei (președinte, contabil, electrician, lăcătuș, măturători, femeia de serviciu ș.a) pentru anii 2016, 2017, 2018. Totodată, a fost încasată din contul CCL-175 în beneficiul Lidiei Plopa suma de 150 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și în beneficiul statului suma de 100 de lei cu titlu de cheltuieli pentru judecarea cauzei.

Instanța de fond a constatat că, CCL-175 în răspunsul oferit nu a eliberat reclamantelor copiile de pe documentele solicitate, precum nici nu a invocat că informația cerută este cu accesibilitate limitată, ci doar a dat unele explicații referitor la informația solicitată.

Astfel, prima instanță a reținut că reieșind din prevederile Legii privind accesul la informație, CCL-175 a fost îndreptățit de a limita accesul la informații doar în condițiile art. 7 din Legea nr. 982 din 11 mai 2000, care reglementează informațiile oficiale cu accesibilitate limitată, cu condiția că limitarea protejează un interes legitim și este necesară într-o societate democratică. La caz, însă, furnizorul de informații CCL-175 nu a indicat în răspuns temeiul legal al limitării accesului reclamantelor la informația solicitată și nici nu a justificat necesitatea limitării accesului la această informație, precum nici scopul acestei limitări.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de CCL-175, a ajuns la concluzia temeiniciei acestuia, a casat integral hotărârea din 21 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana și emis o hotărâre nouă, prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că atât Cooperativa de Construcție a Locuințelor nr. 175, cât și Grigore Crețu, nu se regăsesc printre subiecții Legii privind accesul la informație, neavând astfel calitatea de furnizor de informații în sensul art. 5 din Lege, motiv din care acțiunea depusă de către Lidia Plopa și Condrea Raisa este neîntemeiată.

Verificând legalitatea deciziei contestate în raport cu argumentele invocate în recurs, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că, decizia instanței de apel a fost adoptată cu interpretarea în mod eronat a prevederilor Legii privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000 și respectiv,

nu poate fi menținută.

În corespundere cu prevederile art. 4 alin. (1) din Legea privind accesul la informație, oricine, în condițiile prezentei legi, are dreptul de a căuta, de a primi și de a face cunoscute informațiile oficiale.

Conform art. 5 alin. (2) lit. c) din Legea privind accesul la informație, furnizori de informații, adică posesori ai informațiilor oficiale, obligați să le furnizeze solicitanților în condițiile prezentei legi, sunt persoanele fizice și juridice care, în baza legii sau a contractului cu autoritatea publică ori instituția publică, sunt abilitate cu gestionarea unor servicii publice și culeg, selectează, posedă, păstrează, dispun de informații oficiale.

Potrivit Legii privind accesul la informație, orice cetățean al Republicii Moldova are dreptul de a căuta, de a primi și de a face cunoscute informațiile oficiale aflate în posesia și la dispoziția furnizorilor de informații, care au fost elaborate, selectate, prelucrate, sistematizate și/sau adoptate de organe ori persoane oficiale sau puse la dispoziția lor în condițiile legii de către alți subiecți de drept. Examinarea documentului (unor părți ale acestuia) la sediul instituției, eliberarea copiei de pe documentul, informația solicitată (de pe unele părți ale acestora) sunt modalități a accesului la informațiile oficiale.

Astfel, potrivit cadrului legal menționat, raportat la obiectul pretențiilor înaintate de către Lidia Plopa și Condrea Raisa, instanța de recurs constată că CCL-175 este furnizorul informației solicitate de recurente, activitatea căreia cade sub incidența art. 5 alin. (2) din Legea privind accesul la informație.

Prin urmare, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că este eronată concluzia instanței de apel precum că CCL-175 nu se regăsește printre subiecții Legii privind accesul la informație, neavând calitatea de furnizor de informații în sensul art. 5 din Lege, or, aceasta este o asociație benevolă a cetățenilor și este organizată cu scopul satisfacerii necesităților membrilor cooperativei și familiilor lor, exploatării și administrării blocului locativ, fiind astfel abilitată cu gestionarea unor servicii publice și respectiv, culege, selectează, posedă, păstrează și dispune de informații oficiale.

În circumstanțele expuse, în situația în care instanța de apel nu s-a expus asupra legalității refuzului CCL-175 de a elibera actele solicitate de către Lidia Plopa și Raisa Condrea, precum și nu a dat o apreciere corespunzătoare tuturor circumstanțelor cauzei prin prisma normelor de drept material ale raportului juridic litigios, instanța de recurs conchide asupra imposibilității de a se pronunța asupra fondului cauzei, motiv ce impune casarea deciziei instanței de apel cu restituirea cauzei la rejudecare.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, eroarea judiciară în cauză nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul depus de către Lidia Plopa și Raisa Condrea, a casa integral decizia instanței de apel și a restitui cauza instanței de apel.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și,

reexaminând cauza, să emită o decizie legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul depus de către Lidia Plopa și Raisa Condrea.

Se casează integral decizia din 11 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Lidia Plopa și Raisa Condrea împotriva Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr. 175 și Grigore Crețu cu privire la obligarea eliberării informației și se restituie cauza Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Maria Ghervas

Nina Vascan

Victor Burduh

Mariana Pitic